

РЕШЕНИЕ

№ 818

гр. Русе, 31.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, V ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на трети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Татяна Т. Илиева

при участието на секретаря Миглена Ц. Кънева
като разглежда докладваното от Татяна Т. Илиева Гражданско дело № 20234520100791 по описа за 2023 година

Предявени са искове с правно основание чл.222, ал.3 от КТ във вр. с чл.31, ал.1, т.2 от Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование № Д01-197/17.08.2020г. и чл.86 ЗЗД, а в условията на евентуалност искове с правно основание чл.222, ал.3 от КТ и чл.86 ЗЗД.

Ищцата Р. В. Б. твърди, че работила в ответната гимназия по силата на Трудов договор № 377/18.01.2021 г. на длъжност „учител по немски“. На 10.06.2021 г. тя подала заявление до ТП на НОИ-Русе за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл.68 от КСО. Трудовият ѝ договор бил прекратен със Заповед № 959/30.06.2021 г. на основание чл.325, ал.1, т.3 КТ, считано от 01.07.2021 г. С разпореждане от 28.04.2022 г. на ТП на НОИ-Русе на ищцата била отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст от 10.06.2021 г. През последните 10 години, от 15.09.2005 г. до прекратяване на трудовия ѝ договор, Р. Б. заемала само длъжности на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование. Твърди, че съгласно чл.31, ал.1, т.2 от Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование № Д01-197/17.08.2020 г. на педагогическите специалисти, които през последните 10 години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование, се изплаща обезщетение по чл.222, ал.3 КТ в размер на 10,5 брутни работни заплати, а след 2021 г. – в размер на 11 брутни работни заплати, изплащани по национална

програма. С покана от 03.11.2022 г. ищцата поканила ответника да ѝ заплати обезщетението по чл.222, ал.3 от КТ, но същият отказал, тъй като към 30.06.2021 г. – датата на прекратяване на трудовия ѝ договор, Р. Б. не е имала придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Предвид горното, Р. Б. претендира да бъде постановено решение, с което ответникът да бъде осъден да ѝ заплати сумите: 6000 лева, частично от 10901 лв., представляваща неплатено обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ във вр. с чл.228, ал.2 КТ, във вр. с чл.31, ал.1, т.2 от Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование № Д01-197/17.08.2020г., ведно със законната лихва от неговото завеждане и 160 лева лихва за забава върху главницата от 6000 лева за периода 03.11.2022 г. – 06.02.2023 г. В условията на евентуалност, при отхвърляне на първоначално предявения иск, моли ответникът да бъде осъден да ѝ заплати сумата от 5945,96 лева - неплатено обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ във вр. с чл.228, ал.2 КТ, ведно със законната лихва от завеждане на иска до окончателното ѝ изплащане и 160 лева - лихва за забава за периода 03.11.2022 г. – 06.02.2023 г. Претендира и деловодни разноски.

В срока по чл.131 ГПК ответникът Професионална гимназия по туризъм „Иван П.Павлов“, гр.Русе депозира отговор на исковата молба, в който оспорва предявените искове като неоснователни и недоказани по размер. Твърди, че към датата на подаване на заявление до ТП на НОИ за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст - 10.06.2021 г. ищцата била навършила необходимата възраст, но не е имала нужния по закон осигурителен стаж за придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Поради това, след напускане на Професионална гимназия по туризъм, Р. Б. започнала работа на същата длъжност по трудов договор при друг работодател в същата група предприятия, при който работела и понастоящем, с цел да придобие нужния осигурителен стаж. За да възникне правото на работника или служителя на обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ, освен прекратяване на трудовото правоотношение, ищцата следвало да има и придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал.1-3 КСО. Т.е., необходимо условие за придобиване правото било едновременно наличие на възраст и стаж. Във всички случаи правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст следвало да е придобито по време на съществуване на трудовото правоотношение, независимо на какво правно основание по КСО било придобито то. Към момента на прекратяване на трудовото правоотношение между страните Р. Б. нямала нужния по закон осигурителен стаж за придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст, за да се възползва от обезщетението по чл.222, ал.3 КТ. Ал.4 от същия текст давала възможност да получат обезщетение по този ред и имащите право на пенсия по чл.68а от КСО, но и по тази норма следвало да е налице необходимия осигурителен стаж. След заплащането на недостигащия ѝ осигурителен стаж от 3 г., 11 м. и 13 дни, ищцата имала право на пенсия по чл.68, ал.1 и 2 КСО,

считано от датата на подаване на заявлението в ТП на НОИ, но към момента на прекратяване на трудовото й правоотношение с ответната гимназия нямало основание за плащане на претендираното обезщетение от страна на работодателя, който в противен случай би извършил нарушение по чл.31, ал.1, т.4, т.19 и т. 25 от Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. На по-късен етап, след като вече Р. Б. е получила разпореждане за придобиване право на пенсия, Професионална гимназия по туризъм „Иван П. Павлов“ не можела да кандидатства за сумата за обезщетение по Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, тъй като училището вече било кандидатствало по тази програма със заповед № 959/30.06.2021 г. на директора на Професионална гимназия по туризъм „Иван П. Павлов“ за сумата от 816.12 лв. - обезщетение по чл.224, ал.1 от КТ за ищцата. Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“ предоставяла допълнителни средства за изплащане на обезщетения на персонала и от нея можел да се възползва работодателят от същата група предприятия, с който Р. Б. е била в трудовоправни отношения на 25.03.2022 г.- датата, на която същата внесла в полза на ТД НАП-РУСЕ-ДОО сумата за недостигащ осигурителен стаж по чл.9а, ал.2 от КСО, и с който тя била в трудовоправни отношения и към настоящия момент.

Ответникът счита, че дължимото обезщетение следвало да се изплати от работодателя, с който г-жа Б. е била в трудови правоотношения към момента на издаване на разпореждането за получаване на пенсия за придобит стаж и възраст- 28.04.2022 г. Оспорва и размера на претендираното обезщетение по реда на чл.31, ал.1, т.2 от КТД.

След получената покана за доброволно изпълнение на задължението на работодателя относно изплащане на обезщетение по реда на чл.31, ал.1, т.2 от КТД, отново било поискано от ищцата да представи всички документи, доказващи трудовия й стаж, от които се установило, че същата през последните 10 години е заемала длъжност на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищно образование 8 години, 2 месеца и 13 дни. За да има право г-жа Б. на 11 заплати било необходимо през последните десет години от трудовия й стаж да е работила единствено и само на длъжност педагогически специалист. Съгласно представените от нея документи, доказващи общия й осигурителен стаж, последните 10 години от нейния трудов стаж имали и прекъсвания, и стаж, който не е педагогически- същата работила на длъжност „оптик“ - 11 м. и 27 дни за периода 07.09.2004 г. - 04.09.2005 г., а също и като „продавач“ - 3 м. и 28 дни за периода 01.06.2006 г. - 01.02.2007 г.

Освен горните аргументи, ответникът счита, че не притежава всички необходими документи, доказващи предпоставките на чл.222, ал.3 от КТ. Съгласно представените в

училището документи (трудова книжка) тя не отговаряла нито на чл.222, ал.3 от КТ, пр.2, нито на чл.31, ал.1, т.2 КТД. За да е налице обезщетението от 11 брутни заплати следвало последните 10 години от трудовия ѝ стаж да е заемала длъжност на педагогически специалист, а това не било така. От трудовата книжка на Р. Б. било видно, че в периода 15.09.2005 г.-30.06.2021 г. тя нямала непрекъснатост на педагогическия си стаж. От 01.06.2006 г. до 01.02.2007 г. работила в „Климко“ ООД на длъжност „продавач“ и била регистрирана като безработна, което било основание за зачитане на осигурителен, но не и професионален стаж. От представеното Приложение 2 било видно, че към датата на прекратяване на трудовото ѝ правоотношение ищцата има 10 г. и 03 м. педагогически стаж от последните 20 години и съгласно чл.222, ал.3, пр.2 КТ следвало да ѝ се изплати обезщетение от брутното ѝ трудово възнаграждение за срок от шест месеца.

Предвид подробно изложените съображения, моли исковете да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани.

В случай, че бъде признато задължението на Професионална гимназия по туризъм „Иван П. Павлов“ да изплати обезщетение по реда на чл.222, ал.3 от КТ, моли претенцията да бъде отхвърлена над горницата от шест брутни заплати.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установена следната фактическа обстановка:

Съгласно трудов договор № 377/18.01.2021 г. Р. В. Б. работила в ПГ по туризъм „Иван П.Павлов“–Русе като учител по немски език. Със Заповед № 959/30.06.2021 г. на директора на ответната гимназия трудовото ѝ правоотношение е прекратено поради изтичане на уговорения срок, считано от 01.07.2021 г.

С Разпореждане № *****/28.04.2022 г. на Р. Б. е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст от 10.06.2021 г. – датата на подаване на заявлението до ТП на НОИ, гр.Русе.

На 03.11.2022 г. ищцата е изпратила покана до ответника за изплащане на обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ във вр.с чл.31, ал.1, т.2 от Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование № Д01-197/17.08.2020 г. в размер на 11 брутни работни заплати.

Директорът на ПГ по туризъм „Иван П.Павлов“, гр.Русе изпраща отговор от 04.01.2023 г., според който към датата на прекратяване на трудовия договор на Р. Б. същата не е имала придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, поради което обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ следва да ѝ се изплати не от гимназията, а от последния работодател, при когото е придобило право на пенсия.

Съгласно писмо от ТД на НАП Варна, Офис Русе до директора на ответното училище, след датата на прекратяване на трудовия договор на Р. Б. в гимназията, има

деклариран трудов договор от друг работодател.

С вносна бележка от 25.03.2022 г. ищцата е внесла в полза на ТД на НАП-Русе сумата от 6104.67 лв.

Въз основа на представените от страните трудови книжки на ищцата в заверени преписи, препис-извлечения от трудовия ѝ стаж по КТД и по КТ и доклад за осигурителния ѝ стаж от НОИ, по делото е прието заключението по назначената съдебно-икономическа експертиза, според което общият трудов стаж на Р. Б. за периода 15.09.2005 г. – 01.07.2021 г. е 11 години, 1 месец и 1 ден, от които като учител 10 години и 5 дни. За периода 01.07.2001 г. – 01.07.2021 г. общият ѝ трудов стаж е 13 години, 6 месеца и 1 ден, от които стаж като учител 11 години, 4 месеца и 13 дни. За периода 01.07.2011 г. – 01.07.2021 г. стажът ѝ като учител е 5 години, 3 месеца и 19 дни.

Предвид горната фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

За да е налице хипотезата на чл. 222, ал. 3 от КТ е необходимо кумулативното наличие на следните три предпоставки: 1. трудовото правоотношение на работника или служителя да е прекратено, като е без значение от кого, на какво основание и по какъв начин, 2. работникът или служителят да е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, без да е необходимо именно на това основание да е прекратено трудовото му правоотношение и 3. работникът или служителят да е придобил при същия работодател или в същата група предприятия 10 години трудов стаж през последните 20 години или да е работил при същия работодател през последните 10 или повече години от трудовия му стаж, ако това е предвидено в Колективен трудов договор. В този период се включват всички периоди, които се зачитат за трудов стаж за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Не е необходимо трудовият стаж да е бил непрекъснат. Необходимо е той да е бил при един и същ работодател. Работникът/служителят не би имал право да получи заплащане на увеличения размер на гратификацията, ако през този период от време трудовият стаж при работодателя е прекъснат, само ако по време на прекъсването е придобил трудов стаж при друг работодател.

Съгласно разпоредбата на чл. 31, ал.1, т.2 от Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование № Д01-197/17.08.2020 г., на педагогическите специалисти, които през последните 10 години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в държавна или общинска институция на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование, се изплаща обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ в размер на 11 брутни работни заплати.

По делото не се спори, че страните са били обвързани от цитирания КТД, както и че ответната гимназия по туризъм е държавно училище на бюджетна издръжка по

смисъла на чл.36 от ЗУПО.

Първият спорен въпрос в настоящия случай е дали към датата на прекратяване на трудовия договор с ПГ по туризъм „Иван П.Павлов“, гр.Русе /30.06.2021 г./ Р. Б. е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Същата е подала Заявление до ТП на НОИ-Русе на 10.06.2021 г. и от тази дата ѝ е отпусната пенсията за осигурителен стаж и възраст с разпореждане от 28.04.2022 г. Няма спор и по обстоятелството, че ищцата се е възползвала от възможността, предвидена в чл. 9а, ал.2 от КСО, да заплати на 25.03.2022 г. осигурителните си вноски за времето, за което е навършила възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, но не и достига до 5 години осигурителен стаж за придобиване право на пенсия по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО. Недостигащият осигурителен стаж се преценява към датата на заявлението. Пенсията се отпуска също от датата на заявлението, след като са внесени дължимите осигурителни вноски. Това е и моментът, в който лицето придобива право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. След като е налице придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст към датата на прекратяване на трудовото правоотношение, **независимо от начина, по който е натрупан изискуемият осигурителен стаж**, вкл. и чрез закупуване, работникът или служителят има право на обезщетение по чл.222, ал.3 КТ. В случай, че работникът или служителят постъпи на нова работа, то при прекратяването му за работодателя не възниква задължение за изплащане на обезщетението. То е дължимо от предходния работодател. Обстоятелството, че не го е изплатил не поражда задължение за следващия работодател.

Изложеното дотук относно нормативната уредба на правото на обезщетение при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст дава основание на съда да приеме, че към датата на прекратяване трудовото правоотношение с ответника ищцата е придобила право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и именно ПГ по туризъм „Иван П.Павлов“, гр.Русе е работодателят, който следва да ѝ изплати обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ. Същото е дължимо в размер на 6 брутни работни заплати, а не на 11 брутни работни заплати, тъй като в случая условията на чл. 31, ал.1, т.2 от Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование № Д01-197/17.08.2020 г. не са налице. От приетата по делото съдебно-икономическа експертиза се установява, че действително през последните 10 години от трудовия ѝ стаж /а не 10 календарни години/, т.е. от 15.09.2005 г. до 30.06.2021 г. като педагогически специалист – учител в държавни или общински институции на бюджетна издръжка от системата на предучилищното и училищното образование Р. Б. има трудов стаж от 10 години и 5 дни. Работата ѝ на педагогически специалист е прекъсвана от периоди от време, в които ищцата е била безработна и два периода, в които е получавала обезщетения за безработица /които, съгласно чл. 354, ал.1, т.7 от КТ също се зачитат за трудов стаж, но РУ“СО“ не е работодател по смисъла на КТ/. От Приложение № 1 към счетоводната експертиза е видно също, че в периода 31.08.2006 г.

– 09.10.2006 г. Р. Б. е работила при друг работодател – „Климко“ ООД на длъжност „продавач“ /без за същия период да е било налично трудово правоотношение и като учител/. Т.е. последните 10 години от трудовия ѝ стаж като педагогически специалист, освен че не са последователни, са прекъснати и от период, в който ищцата е имала друго трудово правоотношение с друг работодател извън системата на училищното образование.

Експертното заключение безспорно доказва и че за последните 20 календарни години ищцата има стаж като учител 11 години, 4 месеца и 12 дни, поради което има право на обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ в размер на шест брутни работни заплати, възлизащи на сумата 5 945.96 лв.

Ето защо исковете по чл.222, ал.3 от КТ във вр. с чл.31, ал.1, т.2 от Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование № Д01-197/17.08.2020 г. и чл.86 от ЗЗД, за заплащане на обезщетение в размер на 6000 лв., частично от 10901 лв., ведно със законната лихва от 07.02.2023 г. и 160 лева лихва за забава върху главницата от 6000 лева за периода 03.11.2022 г. – 06.02.2023 г., следва да се отхвърлят като неоснователни.

Следва да се уважат предявените в условията на евентуалност претенции за заплащане на сумите: 5945,96 лева - неплатено обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ, ведно със законната лихва, считано от 07.02.2023 г. до окончателното ѝ изплащане, както и 160 лева лихва за забава за периода от датата на поканата до работодателя - 03.11.2022 г. до 06.02.2023 г.

С оглед изхода на спора и на основание чл.38, ал.2 от ЗА, ответника следва да заплати на пълномощника на ищцата адвокатско възнаграждение в размер на 910.60 лв., изчислено съобразно чл.7, ал.2, т.2 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

В тежест на ответника са и дължимата държавна такса по делото от 287.84 лв., както и 300 лв. деловодни разноски, направени от съда по приетата експертиза.

Мотивиран така и на основание чл.235 ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковете на Р. В. Б., с ЕГН *****, от гр.Русе, против Професионална гимназия по туризъм „Иван П.Павлов“, гр.Русе, за заплащане на сумата 6000 лв., частично от 10901 лв., представляваща обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ във вр.с чл.31, ал.1, т.2 от Колективния трудов договор за системата на предучилищното и училищното образование № Д01-197/17.08.2020 г., законната лихва от 07.02.2023 г. и 160 лв. лихва за забава върху главницата от 6000 лева за периода

03.11.2022 г. – 06.02.2023 г., като неоснователни.

ОСЪЖДА Професионална гимназия по туризъм „Иван П.Павлов“, гр.Русе, бул.“Липник“ 4, представлявана от директора Ренета Вълева, да заплати на Р. В. Б., с ЕГН *****, по банкова сметка в „Банка ДСК“, IBAN BG53STSA93000025094685, сумите: **5945,96 лева**, представляваща обезщетение по чл.222, ал.3 от КТ, ведно със законната лихва, считано от 07.02.2023 г. до окончателното ѝ изплащане, както и **160 лева** лихва за забава за периода 03.11.2022 г. - 06.02.2023 г.

ОСЪЖДА Професионална гимназия по туризъм „Иван П.Павлов“, гр.Русе, бул.“Липник“ 4, представлявана от директора Ренета Вълева, да заплати на адвокат П. К. П. от АК-Русе, на основание чл.38, ал.2 от ЗА, **910.60 лв.** адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА Професионална гимназия по туризъм „Иван П.Павлов“, гр.Русе, бул.“Липник“ 4, представлявана от директора Ренета Вълева, да заплати по сметка на РС-Русе **287.84 лв.** държавна такса по делото и **300 лв.** деловодни разноси,

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд-Русе в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Русе: _____